

ΚΑΤΑΦΟΡΤΑ ΤΑ ΑΕΡΙΝΑ ΚΥΜΑΤΑ

Ἄκριβῶς ποιός τήν ἔφερε, δέ φρόντισε φαίνεται νά τό μάθει κανένας. Ὁ χῶρος, ὅπου τοποθετήθηκε, δέ χρησιμοποιόταν: ἕνας φωταγωγός σχεδόν τυφλός. Ἀπ' ὅλες τίς πλευρές του ὑψώνονται τσιμεντότοιχοι τεράστιων πολυκατοικιῶν μέ ὀχτώ καί ἑννέα ὀρόφους. Μόνο μιά γριά πού νοικιάζει ἕνα δωμάτιο στό ισόγειο, σ' ἕνα μεγάλο διαμέρισμα, ἔχει ξετρύπι, ἄς τό ποῦμε παράθυρο, πρὸς τό φωταγωγό. Αὐτή εἶδε ἀπό τήν πρώτη μέρα τό φτερωτό κάτοικο τῆς ἀνήλιαγης πηγάδας. Ἄκουσε ξαφνικά φτεροκοπήματα καί παραπονεμένα ξεφωνητά καί πρόβαλε ἀπό τό παράθυρό της νά δεῖ τί συμβαίνει· τί κάνουν στό φωταγωγό.

Ἕνας νέος, γιός τοῦ θυρωροῦ, καί ἡ γιαγιά του κρατοῦσαν στά χέρια μιά πέρδικα ζωντανή καί τήν ξεπουπούλιαζαν. Ἡ γριά ἀγανάχτησε· ψυχρόνεσε τό ἀδύνατο πλάσμα.

—Τί κάνετε αὐτοῦ... μαδᾶτε τό ζῶο ζωντανό;

—Δέν τό μαδᾶμε. Τοῦ βγάζουμε λίγα φτερά ἀπό τήν οὐρά, γιά νά μήν μπορεῖ νά πετάξει καί μᾶς φύγει.

Τό άφόπλισαν καί τό άμόλησαν. Τό πούλί άπόμεινε χάμω, μαζεμένο στή γωνιά σάν ψόφιο. Ό νέος κι ή γιαγιά φύγανε άπό τό φωταγωγό, άπό τή χαμηλή πορτούλα πού φέρνει στό χῶρο του καλοριφέρ, κλείνοντας πίσω τους τήν πόρτα καί ή γριά νοικάρισσα έμπασε τό κεφάλι της μέσα κι έκλεισε τό παράθυρο συλλογισμένη: «Όλοι λέμε νά 'χαμε φτερά νά πετᾶμε, νά μή μένουμε καρφωμένοι σέ τοῦτο τόν άνήλιαγο τάφο, καί τά βγάζουμε άπ' αυτούς πού τά 'χουν... Όλο μου τό πρωί θά τό φάω πάλι στό μπαλωλόημα, έλεγα θά προφτάσω νά τά σιδερώσω· μά πολύ φθαρμένα είναι, τί τά θές, δέν είναι καί είκοσι χρόνια πού τά 'φτιαξα; Θά 'ναι καί παραπάνω».

Σέ κείνο τό παραθυράκι του φωταγωγού, καθώς τό δωμάτιο ήταν κατασκότεινο, ή γριά δέν είχε βάλει ποτέ της κουρτίνες. Της ἄρεσε νά στέκει καί συχνά μπρός στό τζάμι νά παρακολουθεῖ τή... ζωή της πηγάδας. Ένας κισσός είχε φυτρώσει στόν αντικρινό τοίχο. Ποιός ξέρει άπό ποῦ κρατοῦσε ή γενιά του. Η γριά τόν ράντιζε πεταχτά κάπου κάπου γιά νά μήν ξεραθεῖ.

—...Παρηγοριά μεγάλη μᾶς είσαι, τοῦ 'λεγε, μέσα σέ τούτη τήν γκρίζα τσιμεντόστρωση πού μᾶς πνίγει...

Η πέρδικα ήταν ένα όντάριο, πού μέσα του κυριαρχοῦσε ό φόβος. Έπεφτε κανένα σκουπίδι άπό τίς ταράτσες, κανένα ξύλο, κανένα κουρέλι, τά 'χανε. Έτρεχε δεξιά ζερβά σαστισμένο. Όταν ἄρχιζε ψιχάλα ή βροχή έρχότανε σέ άπόγνωση. Εὐτυχῶς ή πηγάδα στόν έναν τοίχο, χαμηλά χαμηλά, έφτιαχνε μιά προεξοχή· τήν ανακάλυψε καί πήγαινε κι άπάγκιαζε άποκάτω.

Όταν ή γριά κρέμαγε τά στρωσίδια της στό παράθυρο γιά νά τά αερίσει, ή δύσμοιρη πέρδικα βανότανε πάλι νά χτυπιέται σά βουρλισμένη. Τό άπότομο άνοιγμα του παραθυριού, τά πολύχρωμα χράμια, οί χτύποι τής ξεσκονίστρας άπάνω τους τρέλαιναν τό ζωντανό...

—Τί νά σοῦ κάμω... νά μουχλιάσω; Πρέπει κι αυτό νά τό πάρεις άπόφαση... νά τό συνηθίσεις.

Πρωί πρωί ή γιαγιά, πού τήν είχε στήν κατοχή της, άνοιγε τήν πόρτα του καλοριφέρ καί τής ακούμπαγε καταγής μιά φούχτα ψιλό σιταράκι καί τής φρεσκάριζε τό νερό στό χωματένιο κύπελλο. Δέ θά πέθαινε άπό τήν πείνα... μά ή γριά καθώς τήν έβλεπε νά τσιμπᾶ, άνόρεξα τής φαινόταν, τό σιταράκι, αναλογιζότανε τί ποικιλίες ζωής, τί άνθισμένες πρασινάδες, τί χρωματισμένες ανατολές, πόσων λογίων μυρωδάτα σπόρια έχει στερηθεῖ... Μιά μέρα τής πέταξε δοκιμαστικά μιά ρόγα σταφύλι. Ένθουσιάστηκε ή πέρδικα. Τήν τραβολογοῦσε σ' όλο τό χῶρο. Τήν τσίμπαγε, τήν άνοιξε, έφαγε τά κουκούτσια, τή γλέντησε καλά καλά τήν αναπάντεχη εὐωχία. Άπό τότε κι έπειτα τό 'χε εξασφαλισμένο τό σταφύλι της καθημερινά...

—Ναί, μά ἅμα τελειώσουν τά σταφύλια μέ τί θά τά αντικαταστήσουμε, δέ μοῦ λές;

Μιά μέρα πάλι δοκιμαστικά τής πέταξε δύο μπουκίτσες ξεραμένο ψωμάκι. Έπεσε καί σ' αυτό μέ βουλιμία. Άλλη φορά τής έριξε μαρουλάκι... τέλος πάντων, σιγά σιγά πειραματιζόταν ή γριά στό τί τήν τράβαγε καί στό τί άδιαφοροῦσε, μά καί ή πέρδικα είχε τώρα συνδυάσει στό νοῦ της τό άνοιγμα του παραθυριού μέ τό «έξ

οὐρανοῦ μάννα» κι ἀντίς νά τρομάζει ἔτρεχε, ὅπου κι ἄν βρισκόταν κι ὅ,τι κι ἄν ἔκανε, κι ἐρχότανε ἀκριβῶς καί σταματοῦσε κάτω ἀπό τό παράθυρο. Σηκώνοντας ψηλά τό κεφάλι, πάντα ἀπό τό ἕνα πλάι, γιά νά δεῖ μέ τό ματάκι της τή «ρίψη» τῶν ἀγαθῶν, περίμενε μέ σιγουριά. Τῆς γριᾶς τῆς φαινότανε πῶς τῆς χαμογελοῦσε κιόλας.

«... Πλάσμα τοῦ Θεοῦ μέ τήν ἀναπάντεχη μοῖρα, ποιός σοῦ τό ἔχε γραμμένο νά βρεθεῖς ἀπό τίς πλαγιές τῆς Σκύρος — εἶχε μαθευτεῖ ἡ καταγωγή της — φυλακισμένο σέ τοῦτο τό ἀφιλόξενο ὑγρό τετράγωνο... ὅπου καί τά σπόρια πού κουβαλᾶνε οἱ ἀνέμοι ψοφᾶνε ἀζωντάνεφτα...»

Ἡ γριά, φτωχή ἦταν· μέ τή μικρή σύνταξη τοῦ μακαρίτη τοῦ ἄντρα της, τοῦ Κυριάκου, τά βόλευε. Δέ γινότανε λόγος γιά τό ἀπομεινάρι τό μπαγιατικό ψωμί ἢ τό φροῦτο... πάντα εἶχε γιά νά φιλεῖ τό ξενιτεμένο πουλί. Τό ἔχε πάρει ὑπό τήν προστασία της καί μιά μέρα προχώρησε παραπέρα. Διασχίζοντας τή στοά ἀπό ὁδὸ Σταδίου γιά νά βγεῖ στήν Ἱπποκράτους, ἄκουσε ἔντονους καί ποικίλους κελαδισμούς. Κοντοστάθηκε. Ἀπό τά δεξιά της φτάνανε. Μέσα στή σκοτεινή στοά βρισκότανε μαγαζί «Ἐμπορίου Ὠδικῶν Πτηνῶν».

—Μήπως ἔχετε πέρδικες;

—Νά τίς κάνουμε τί τίς πέρδικες; Ἐχομε ἄλλα πουλιά πού κελαηδοῦν περίφημα. Οἱ πέρδικες δέν κελαηδοῦν ὥραϊα... δέν κελαηδοῦν καθόλου... μιά φορά τό χρόνο κακαρίζουνε...

Εἶχε σκεφθεῖ νά τῆς πῆγαινε καμιά συντρο-

φιά... κι ἀφοῦ συντροφιά δέ βρῆκε,

—Ἐχετε τίποτα σπόρια γιά πέρδικες;

—Πῶς δέν ἔχομε...

—Δῶστε μου μιά ποικιλία ὥς δέκα δραχμῶν...

Τό βρεμένο ψωμί ἐναλλασσόταν τώρα μέ λογιῶν λογιῶν σπόρια. Ὅσο γιά τίς τρομάρες τοῦ πρώτου καιροῦ, τά σαστισμένα τρεξίματα... εἶχαν ὁλότελα σταματήσει. Εἶχε γίνει στό χρόνο ἀπάνω ἕνα ἡμερο κατοικίδιο ζῶο. Ὅλοι οἱ χῶροι τώρα τοῦ ἦσαν οἰκεῖοι. Τούς εἶχε διαμοιράσει σάν ἄνθρωπος. Ἐκεῖ, στήν πόρτα τοῦ καλοριφέρ θά κοιμᾶμαι τή νύχτα. Κάτω ἀπό τό παράθυρο θά τρώγω. Κάτω ἀπό τήν προεξοχή θ' ἀπαγκιάζω ἅμα βρέχει καί θά κάνω τή βόλτα μου ἐκεῖ ἀπάνω. Ὁ τοῖχος κάτω ἀπό τόν κισσό ἔφτιαχνε σά σκαλοπάτι, ὥς ἕνα μέτρο πάνω ἀπό τό ἔδαφος. Σκαρφάλωνε πάνω σ' ἕνα ἐγκαταλειμμένο καναπέ κι ἀπό κεῖ ἀνέβαινε στό σκαλοπάτι τοῦ τοίχου καί βολτάριζε ἀπάνω κάτω κακαρίζοντας. Μόνο ἡ τρομάρα τῆς βροντῆς καί τῆς ἀστραπῆς δέν τῆς εἶχε φύγει, μά αὐτά δά δέ συμβαίνουν κάθε μέρα.

Μύριζε ἄνοιξη. Τά κρύα καί τά χιονόνερα εἶχαν ὑποχωρήσει. Ἐνας ὥραϊος ἡλιάκος στέγνωσε στά μπαλκόνια τά ρουχαλάκια τῶν μωρῶν καί ζέσταινε τούς ἄρμούς τῶν γερόντων. Δέν κατέβαινε βέβαια ὥς τήν πηγάδα, ὁ δρόμος του πάνω στόν οὐρανό δέν περνοῦσε ποτέ ἀπό τό τετράγωνο τοῦ φωταγωγοῦ. Μά ἄς μήν περνοῦσε. Τό φῶς τῆς ἀντηλιᾶς ζωήρευε καί ζέσταινε καί τούς κλειστούς ἀέρηδες. Μέ τό ἔμπα τοῦ Μάρτη, ἡ πέρδικα εἶχε ξεχάσει πού βρισκότανε. Ἡ γριά, πού πολύ ἀγαποῦσε τό κακάρισμά της, δέ χόρ-

ταινε νά τήν ἀκούει... τῆς θύμιζε τά μικρά της χρόνια στό χωριό, τά βουνά καί τίς ράχες ὅπου μεγάλωσε... θυμότανε ιδιαίτερα ἓνα πρωινό πού, καθώς κουβεντιάζανε μέ τόν Κυριάκο μέσα στό ἀμπέλι, καθισμένοι μέσα στίς κουρμούλες, ἀκούσανε πολλά κακαρίσματα ἀπό πέρδικες καί σέ λίγο φανερώθηκε πάνω στόν τράφο μιά περδικομάνα, νά πηγαίνει καμαρωτή καμαρωτή σαλαγώντας τά περδικόπουλά της...

Τά ξημερώματα, μόλις ἀποδιαφωτοῦσε, ἡ γριά ἄκουε μέσα στό μισοῦπνι της τήν πέρδικα, πού μέ ξέχειλο κέφι τῆς ἔστελνε μήνυμα.

«... Ὕνοιξη καιροῦ, ἄνοιξη καρδιάς... τραγούδα, πουλάκι μου, τραγούδα, κι ἄς μή φτάνει ἡ φωνή σου στίς πλαγιές τῆς Σκύρος...»

Σηκωνότανε ἡ γριά κι ἐτοίμαζε τόν πρωινό καφέ. Τόν ἔφερνε μπρός στ' ἀνοιχτό παράθυρο καί τόν ἀκούμπαγε στό τραπεζάκι. Ἀντίκρυ τοποθετοῦσε ἀκόμη μιά καρέκλα καί φώναζε τόν Κυριάκο της νά ῥθει κι ἐκεῖνος...

—Ἔλα, Κυριάκο, κάθησε. Πίνε ἄφοβα ὅσο καφέ σοῦ κάνει κέφι... πολύ σέ παίδεψα... μήν πίνεις καφέ... μήν ἀνάψεις ἄλλο τσιγάρο... κάμε τό κέφι σου, Κυριάκο, μή τοῦτο, μή τ' ἄλλο, τί βγῆκε... πῆγε καί πῆγε μέ τόν καημό...

Ἀπό τ' ἀνοιχτό παράθυρο καλεῖ καί ξανακαλεῖ τό ταίρι της μέ κακαρίσματα γεμάτα πάθος ἡ ἐκπατρισμένη πέρδικα τῆς Σκύρος.

Πόσες φωνές, πόσες ἀόρατες ἐπὶ κλησες γεμίζουν τά ἀέρινα κύματα, χωρίς νά φτάνουν ποτέ στόν προορισμό τους...

«MYPONIO! MYPONIO!»

ΕΛΛΗΣ ΑΛΕΞΙΟΥ ΑΠΑΝΤΑ
Καί ὑπέρ τῶν ζώντων

13 *Διηγήματα*

